

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. I. An hæc Pospositio spectet ad libertates Ecclesiae Gallicanae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

CAPUT PRIMUM.

An hæc Propositio spectet ad libertates Ecclesiæ Gallicanæ.

1. Difficile intellectu est, qua ratione Illustrissimi Aristites Gallicani libertates Ecclesiæ illius Regni defendendas suscipientes à propositione auspicati sint, quæ Juri Ecclesiæ potius adversatur. Cùm olim, ut jam notavimus, Philippus IV. adversus Bonifacium VIII. contendere, Regnum Franciæ à summo Pontifice non pendere, libertatem quidem Regni tueri se profitebatur, non tamen libertatem Ecclesiæ, licet libertatis illius, qua Christus nos liberavit, se quoque participem esse affirmaret. Bonifacius autem libertatem Ecclesiæ adversus Regaliam, & ejus jura circa alia puncta propugnare se contendeat.

2. Petrum Pithœum in Senatu Parisiensi Advocatum in Tractatu de libertate Ecclesiæ Gallicanæ, qui primum in collectione Petri Puteani locum obtinet, imitati sunt. Hic enim singularia illarum libertatum Capita ad duo axiomata refert, quorum primum est, „summos Pontifices nihil præcipere, vel ordinare posse, sive in communi, sive in particulari circa temporalia quantum ad loca supremo Regis Christianissimi dominio supposita; ac si præcipiant, vel ordinent, Regis subditos, etiam Clericos, ad obediendum in his nequaquam teneri. Petro de Marca lib. 2. de Concord. cap. r. n. r. satis visum fuit, si secundum istud libertatum fundamentum poneret, *supremam, scilicet Regis Christianissimi per Gallias auctoritatem*; Illud tamen non minoris momenti esse duxit, quam primum, quod in *suprema Romana Ecclesiæ auctoritate constituit*.

3. Immutata fuit natura, vel idea libertatum Ecclesiæ Gallicanæ postremis his temporibus. Puto enim Clerum Gallicanum libertates suas defendisse (impugnasse certè nemo dixerit) cùm anno 1329. coram Philippo VI. Rege convenit, ut querelis Ministrorum Regiorum responderet. Tunc enim

M. C

de
libertatibus
ecclesiæ gallicanæ
CIII
731

Episcopi contendebant Ecclesiasticam Jurisdictionem sese ad temporalia extendere, saltem ratione peccati, quod pluribus probavit Electus Senonensis in prima responsione; *Præterea*, inquit, num. 34. nullus dubitat, quin COGNITIO DE PECCATO AD PERSONAS ECCLESIASTICAS PERTINEAT; *Cum ergo talia non perpetrentur sine peccato alterius partis, patet, quod Ecclesia cognoscere potest, & hoc satis deducitur, extra de judiciis cap. novit.*

4. Nullus rêvera de hoc dubitabat, quandoquidem Petrus de Cugneriis acrior Jurisdictionis Regiæ Patronus fatebatur Decretalem novit locum habere in Rege Franciæ, utpote superiorem non agnoscente, tantumque negabat de Judicibus Regiis, quippe qui à Rege corrigi possent; *Item dicebat* (in replica Petri de Cugneriis pro Rege) *quod ratione peccati non poterat ad eos pertinere, quia Decretalis novit loquebatur de facto Regis Franciæ, qui superiorem non habet, sed in aliis dicebat secus.*

5. Si conferantur Acta illius altercationis, quæ habentur in Bibliotheca Patrum tom. 13. & edita sunt anno 1664. post praxim Beneficiariam, & alia opera Petri Rebuffi, cum iis, quæ nuper gesta sunt à Clero Gallicano, maximum sanè discrimen observabitur: Nec video, quomodo hodiernæ libertates Ecclesiæ Gallicanæ antiquas non destruant. Dicent fortasse moderni Præsules, Antecessores suos propriæ potestatis terminos longius transtulisse in detrimentum Jurisdictionis Regiæ. Jurisdictionis ergò Regiæ, non libertatis Ecclesiasticæ partes se suscipere saltem profiteantur.

6. Sed aliæ hodie est Ecclesia Gallicana ab ea, quæ anno 1614. tam generosè restitit tertio Regni ordini propositionem hanc primam, aut certè simillimam statuere conanti. Nec enim egregia illa oratio à doctissimo Cardinali Peronio tunc habita ipsius erat propria. Illam quippe se totius „ Cleri, imò & nobilium Regni nomine pronunciare affirmabat; Non enim, inquit, ego hac in causa oro, sed „ totus ordo Ecclesiasticus, & totus ordo Nobilium ipsi „ conjunctus, &c.

7. Cæterum doctrinam suam, idest propositioni moderatorum Antistitum contrariam, asserit omnibus Ecclesiæ Catholicæ Partibus esse communem, imò & toti Ecclesiæ Gallicanæ à tempore, quo institutæ sunt inibi scholæ Theologicæ

giæ usque ad Calvini adventum. Dignissima est illa oratio quæ legatur. In ea, ut inquit Petrus Frizon, Doctor Theologus Parisiensis, & in magna Franciæ Eleemolinaria Vicarius Generalis, in sua Gallia Purpurata, sapientissimè se gessit Autor, distinguens utramque potestatem, & spiritalem Ecclesiæ, & Regnorum temporalium, prudens ita ac modestus, ut privilegia Cleri defendendo de Regia nihil detraxerit maiestate, & autoritate, atque hanc asserens, Ecclesiastico Juri nihil etiam derogaret.

8. Eandem fuisse mentem Ecclesiæ Gallicanæ postremis etiam temporibus, & usque ad ultimum Cætum manifestum inditium est, quod hæc oratio tanquam proprium Ecclesiæ Gallicanæ monumentum inserta est inter Acta Cleri Gallicani à Joanne le Gentil, qui ea edidit anno 1673. jussu Comitiorum generalium Cleri. Ego quidem tantam esse arbitror hujus orationis vim, ut nullâ aliâ ratione infringi queat, quàm quæ ab aliquo proposita dicitur, scilicet ut supprimatur, quod tamen difficillimum esset propter varia ejus exemplaria.

9. Distinctas esse potestates Regum, & Pontificum nemo Catholicus negat: sed major esset necessitas Regiam ad suos limites revocandi, quam Pontificiam intra suos concludendi. Confessi sunt in suo processu verbali Episcopi Parisiis anno 1681. congregati, extinctam propemodum esse in Gallia Jurisdictionem Ecclesiasticam. Novis indies vulneribus affligitur sæcularium Scriptorum libris, & Regionum Judicium placitis, & tamen libertates Ecclesiæ non opponuntur à Prælatibus; quin & illæ servitutes inter libertates numerantur à multis. Cùm autem Romanus Pontifex oppressis Ecclesiis manum porrigit, etiam ab Episcopis, objectis libertatibus arceatur.

M. C.

22
 Libertatibus
 cleri Gallicani
 CIII
 731

